T093 ATĐ 5 (33) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q129-Đại Chủng Uẩn-Luận về Đại Tạo

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 129

LUAÄN VEÀ ÑAÏI TAÏO (Phaàn 3)

Ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng, döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán hieån baøy chö Phaät xuaát hieän giöõa theá gian coù coâng ñöùc to lôùn. Nhö luaän Thi Thieát noùi: "Bôø bieån lôùn vaây quanh beân chaâu Thieän- boä, coù ñöôøng ñi cuûa Chuyeån Luaân Vöông, roäng moät Du-thieân-na. neáu caùc vò Chuyeån Luaân Vöông khoâng xuaát theá, thì nöôùc bieån ngaäp saâu che maát con ñöôøng, khoâng coù ai coù theå ñi laïi ñöôïc. Neáu luùc chuyeån Luaân Vöông xuaát theá, thì nöôùc bieån xung quanh haï xuoáng moät Du-thieän-na, con ñöôøng naøy môùi hieän ra, baèng phaúng vaø thanh tònh, neàn laùt ñaù baèng vaøng, nöôùc höông Chieân-ñaøn töï nhieân röôùi thaám. Cöù moãi laàn Luaân Vöông muoán tuaàn saùt chaâu naøy, thì daãn theo boán loaïi quaân binh maø ñi treân con ñöôøng naøy. Nhö vaäy, luùc chöù Phaät chöa xuaát theá, khoâng coù ai coù naêng löïc döïa vaøo caùc Ñòa caên baûn ñeå ñoaïn phieàn naõo. Neáu ñeán luùc Ñaïi phaùp Luaân Vöông-möôøi Löïc cuûa Ñöùc Phaät xuaát hieän giöõa theá gian, thì Ñòa caên baûn hieän roõ ra, bình ñaúng vaø thaønh töïu, laùt baèng ñaù Giaùc phaàn, röôùi baèng nöôùc Giôùi-Ñònh, Ñöùc Phaät cuøng vôùi voâ soá Na-döõu-ña quyeán thuoäc, döïa vaøo ñoù ñeå höôùng ñeán ñi vaøo cung ñieän Nieát-baøn Voâ uùy". Hoûi: Trong naøy theá naøo laø hieån baøy Ñöùc Phaät xuaát theá coù coâng ñöùc to lôùn? Ñaùp: Ñöùc Phaät khoâng xuaát theá, caâu hoûi naøy coøn khoâng coù, huoáng hoà coù ai coù theå traû lôøi ñöôïc hay sao? "Nhö xöa kia Ñöùc Phaät an truù trong röøng Theä-ña thuoäc thaønh Thaát- la-phieät, luùc aáy coù Tyø kheo teân goïi laø Maõ Thaéng, laø vò A-la-haùn, moät mình ôû trong tònh thaát, daáy leân tö duy naøy; Ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng, vónh

vieãn dieät nôi naøo? Bôûi vì muoán bieát cho neân tieán vaøo Ñaúng trì thuø thaéng, lieàn duøng taâm Ñònh ôû taïi röøng Theä-ña aån ñi, choác laùt xuaát hieän ôû coõi trôøi Töù Ñaïi Vöông chuùng, töø trong Ñònh maø ñöùng leân hoûi Thieân chuùng nôi aáy raèng: Ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng, vónh vieãn dieät nôi naøo? Thieân chuùng

ñaùp raèng: Chuùng toâi khoâng bieát laø boán Ñaïi chuûng naøy vónh vieãn dieät nôi naøo, nhöng chuùng toâi ñaõ haàu Töù Ñaïi Thieân Vöông, trí tueä vaø uy ñöùc thaûy ñeàu thuø thaéng, chaéc laø caùc vò aáy coù naêng löïc bieát roõ, coù theå ñem ñeán hoûi caùc vò aáy! Toân giaû laäp töùc ñi ñeán choã Töù Ñaïi Thieân Vöông, ñöa ra caâu hoûi nhö treân. Taát caû ñeàu noùi khoâng bieát, laïi cuøng nhau ngöôùc leân chæ ñeán Thieân chuùng coõi Tam Thaäp Tam. Thieân chuùng coõi Tam Thaäp Tam laïi chæ ñeán Ñeá Thích. Ñeá Thích ngöôùc leân chæ ñeán Thieân chuùng coõi Daï-ma. Thieân chuùng coõi Daï-ma chæ ñeán Thieân töû Toâ-daï-ma. Thieân töû Toâ-daï-ma chæ ñeán Thieân chuùng coõi Ñoå-söû-ña. Thieân chuùng coõi Ñoå- söû-ña chæ ñeán Thieân töû San-ñoå-söû-ña. Thieân töû San-ñoå-söû-ña chæ ñeán Thieân chuùng coõi Laïc Bieán Hoùa. thieân chuùng coõi Laïc Bieán Hoùa chæ ñeán Thieân töû Dieäu Bieán Hoùa.Thieân töû Dieäu Bieán Hoùa chæ ñeán Thieân chuùng coõi Tha Hoùa Töï Taïi. Thieân chuùng coõi Tha Hoùa Töï Taïi chæ ñeán Thieân töû Dieäu Töï Taïi. Thieân töû Dieäu Töï taïi chæ ñeán Thieân chuùng coõi Phaïm. Nhö vaäy, Toân giaû ñi hoûi khaép saùu coõi trôøi Duïc roài, nhöng khoâng coù theå bieát nôi dieät cuûa Ñaïi chuûng. Muoán ñi ñeán coõi Phaïm Theá lieàn tieán vaøo Ñaúng trì thuø thaéng, laïi duøng taâm Ñònh ôû taïi cung trôøi Töï Taïi aån ñi, xuaát hieän ôû coõi trôøi Phaïm Chuùng, töø trong Ñònh maø ñöùng leân ñöa ra caâu hoûi nhö treân. Thieân chuùng coõi Phaïm ñeàu noùi: Chuùng toâi khoâng bieát, coù Ñaïi Phaïm Vöông laø Ñaïi Phaïm cuûa coõi Phaïm, laø baäc taïo taùc-bieán hoùa, laøm cha cuûa taát caû, töï taïi sinh ra vaø nuoâi daïy, coù ñuû uy ñöùc to lôùn khoâng coù ai saùnh baèng, khoâng coù ñieàu gì khoâng thaáy-khoâng hieåu-khoâng bieát, vò aáy chaéc chaén coù theå bieát ñöôïc, Nhaân giaû neân ñi ñeán hoûi xem! Toân giaû lieàn hoûi Ñaïi Phaïm ôû ñaâu, Thieân chuùng coõi Phaïm ñaùp raèng: Boïn toâi cuõng khoâng bieát Ñaïi Phaïm Thieân Vöông chaéc chaén ôû nôi naøo, Nhaân giaû muoán gaëp thì tuøy theo nôi choán caàu tìm kyõ caøng, seõ coù aùnh saùng phaùt ra maø hieän roõ raøng trong ñoù. Toân giaû Maõ Thaéng lieàn phaùt taâm chaân thaønh, nguyeän caàu Ñaïi Phaïm Vöông hieän ra nôi chuùng naøy. Ngay laäp töùc Ñaïi Phaïm lieàn phaùt ra aùnh saùng, laïi töï mình hoùa thaân laøm hình daïng Ñoàng töû, phaàn ñaàu coù naêm choûm, hình dung-töôùng maïo ñoan nghieâm, ôû giöõa Thieân chuùng coõi Phaïm tuøy theo aùnh saùng maø hieän baøy. Toân giaû tieán leân phía tröôùc hoûi raèng: Thöa Ñaïi Tieân! Ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng vónh vieãn dieät nôi naøo? Phaïm vöông khoâng hieåu maø coá tình vôø vónh noùi lung tung: Tyø kheo neân bieát! Ta laø Ñaïi Phaïm, laø ngöôøi töï taïi, ngöôøi taïo taùc-ngöôøi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 540

bieán hoùa, ngöôøi sinh ra-ngöôøi nuoâi naáng, laøm cha cuûa taát caû. Ñaây laø do nònh bôï, löøa doái maø phaùt ra ngöõ nghieäp. Toân giaû noùi cho bieát raèng: Toâi khoâng hoûi Nhaân giaû laø Phaïm hay khoâng phaûi phaïm..., chæ hoûi Ñaïi chuûng vónh vieãn dieät nôi naøo? Luùc baáy giôø Ñaïi Phaïm bieát Tyø kheo naøy khoâng phaûi laø vôø vónh noùi lung tung maø coù theå traû lôøi ngay ñöôïc, lieàn naém hai tay daãn ñi ra ngoaøi Thieân chuùng. Ñaây laø do nònh bôï-löøa doái maø phaùt ra thaân nghieäp. Ra ngoaøi Thieân chuùng roài, xin loãi Toân giaû raèng: Toâi thaät söï

khoâng bieát nôi dieät cuûa Ñaïi chuûng, nhöng caùc Phaïm chuùng ñeàu cho raèng toâi laø ngöôøi taïo taùc töï taïi, khoâng coù ñieàu gì khoâng thaáy bieát, neáu ôû giöõa moïi ngöôøi maø noùi khoâng bieát, thì caùc Phaïm chuùng seõ nhìn toâi vôùi aùnh maét khinh mieät, Toân giaû töï mình sai laàm, rôøi boû Nhö Lai laø nôi gaàn guõi, nhoïc coâng ñi xa tìm gaëp ñeå hoûi, khieán cho khoâng ñaït ñöôïc ñieàu gì, nay coù theå nhanh choùng quay veà ñeán nôi Ñöùc Phaät ñeå thöa hoûi, nhö lôøi Ñöùc Phaät ñaõ noùi maø thuaän theo thoï trì chính xaùc! Maõ Thaéng ñaõ nghe Phaïm Vöông chæ ñeán Ñöùc Phaät, hoan hyû caùo lui laïi ñeán tieán vaøo Ñaúng trì, lieàn duøng taâm Ñònh töø coõi Phaïm Theá aån ñi, choác laùt trôû laïi hieän ra trong röøng Theä-ña, töø trong Ñònh maø ñöùng leân söûa sang y phuïc, ñi ñeán phía tröôùc Ñöùc Theá Toân cung kính laøm leã, thöa hoûi veà boán Ñaïi chuûng vónh vieãn dieät nôi naøo? Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi cho nghe veà loaøi chim khoâng troâng thaáy beán bôø, raèng: OÂng cuõng nhö vaäy, môùi ñi ñeán cung trôøi coõi Phaïm, tìm hoûi khaép nôi maø khoâng thaáy ñöôïc beán bôø, laïi trôû veà trong naøy, gioáng nhö con chim kia khoâng thaáy ñöôïc beán bôø. Nhöng oâng ñaõ hoûi khoâng hôïp vôùi nghi thöùc thöa hoûi, vì vaäy maø traû lôøi cuõng traùi vôùi lyù leõ traû lôøi, OÂng coù muoán hoûi thì neân hoûi nhö vaäy: Boán Ñaïi cuøng vôùi söï ngaén-daøi, vi teá-thoâ thieån-tònh-baát tònh. Vónh vieãn loaïi boû ôû nôi naøo, goïi laø saéc dieät khoâng coøn soùt? Tuøy thuaän caâu hoûi naøy neân traû lôøi nhö vaäy: Thöùc khoâng thaáy ñöôïc-khoâng giôùi haïn, taùnh roãng lôùn truøm khaép nôi. Laïi khoâng coù gì roãng lôùn hôn, coù theå laøm maát ñi taùnh naøy. Boán Ñaïi cuøng vôùi söï ngaén-daøi, vi teá-thoâ thieån-tònh-baát tònh, Vónh vieãn loaïi boû ôû nôi naøy, goïi laø saéc dieät khoâng coøn soùt". Coù ngöôøi noùi: Trong naøy Ñöùc Phaät noùi ñeán Thaùnh ñaïo, bôûi vì Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi Thaùnh ñaïo maø noùi theo thanh Thöùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy Ñöùc Phaät noùi ñeán Nieát-baøn, bôûi vì noùi ñeán Thöùc khoâng thaáy ñöôïc-khoâng giôùi haïn. Neáu khoâng coù Ñöùc Phaät xuaát theá thuyeát giaûng Chaùnh phaùp, thì tuy laø Phaïm Vöông maø cuõng coøn

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 541

nhieàu ngu si-meâ môø, neáu Ñöùc Phaät xuaát theá tuyeân thuyeát veà Chaùnh phaùp, thì Sa di taùm tuoåi cuõng coù theå hieåu roõ raøng. Giaû söû coù ngöôøi ñeán hoûi raèng: Tröôûng laõo bieát hay chaêng, ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng vónh vieãn dieät nôi naøo? Neáu ngöôøi aáy tuïng trì veà phaàn Ñaïi chuûng uaån, thì noùi laø döïa vaøo boán Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät. Neáu theá gian khoâng coù Phaät thì nhöõng ñieàu naøy seõ khoâng coù, cho neân Ñöùc Phaät xuaát theá coù coâng ñöùc to lôùn. Hoûi: Ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng vaø saéc sôû taïo, döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Ñaùp: Döïa vaøo boán Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo vò trí maø dieät. Ñònh coù luùc goïi laø Ñaïo, coù luùc goïi laø Haønh tích, coù luùc goïi laø Ñoái trò, coù luùc goïi laø Taùc yù, nghóa khoâng coù gì sai bieät. dieät coù luùc goïi laø Ñoaïn, coù luùc goïi laø Ly nhieãm, coù luùc goïi laø Taän, coù luùc goïi laø Ly heä, nghóa cuõng khoâng coù gì sai bieät. Xöa ôû Boä naøy coù hai Luaän Sö: 1. Teân goïi Thôøi-tyø-la. 2. Teân goïi Cuø-sa-phaït-ma. Toân giaû Thôøi-tyø-la ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "trong naøy chæ noùi vónh vieãn ñoaïn laø ñoaïn khoâng soùt laïi gì, ñoaïn

khoâng coù tuøy theo raøng buoäc, ñoaïn khoâng coù phaàn ít, ñoaïn khoâng coù hình aûnh-caûnh töôïng. Noùi Thaùnh giaû ñoaïn chöù khoâng phaûi laø dò sinh ñoaïn, noùi ñeán taùc duïng cuûa Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø taùc duïng cuûa ñaïo theá tuïc. Nguyeân côù theá naøo? bôûi vì döïa vaøo kinh Thaát Y ñeå laäp ra luaän naøy, kinh aáy chæ noùi ñeán Ñòa caên baûn, cho neân khoâng coù dò sinh;hoaëc laø caùc Thaùnh giaû döïa vaøo Ñòa caên baûn khôûi leân ñaïo theá tuïc, cho neân coù theå lìa nhieãm". Toân giaû Cuø-sa-phaït-ma ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "Trong naøy chæ noùi vónh vieãn ñoaïn laø ñoaïn khoâng soùt laïi gì, ñoaïn khoâng coù tuøy theo raøng buoäc, ñoaïn khoâng coù phaàn ít, ñoaïn khoâng coù hình aûnh-caûnh töôïng. Ñaây laø noùi thuaän theo lyù, coøn laïi thì khoâng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì trong naøy noùi chung veà caùc Thaùnh giaû ñoaïn vaø dò sinh ñoaïn, taùc duïng cuûa Thaùnh ñaïo vaø taùc duïng cuûa ñaïo theá tuïc". Hoûi: Döïa vaøo Kinh Thaát Y ñeå laäp ra luaän naøy, kinh aáy chæ noùi ñeán caùc Ñòa caên baûn, cho neân khoâng coù dò sinh; hoaëc laø caùc Thaùnh giaû döïa vaøo Ñòa caên baûn khôûi leân ñaïo theá tuïc, cho neân coù theå lìa caùc nhieãm. Noùi nhö theá laøm sao thoâng suoát? Ñaùp: Vì vaäy cho neân noùi A-tyø-ñaït-ma laø aùnh saùng-ngoïn löûa-caây ñeøn-chieác göông cuûa caùc kinh, ñieàu gì trong caùc Kinh chöa giaûi thích roäng ra thì trong naøy giaûi thoaùt roäng ra, chöa neâu ra roõ raøng thì trong naøy

neâu ra roõ raøng. Kinh noùi coù caùch khaùc, trong naøy khoâng coù caùch gì khaùc; Kinh noùi coù yù khaùc, trong naøy khoâng coù yù gì khaùc. Trong A-tyø-ñaït-ma noùi phaàn nhieàu laø heát yù, vì vaäy kinh vaø luaän deã daøng thoâng suoát caû hai caùch noùi. Ñaïi chuûng-taïo saéc döïa vaøo boán Ñònh maø dieät, ñoù laø döïa vaøo boán Tónh löï; döïa vaøo vò chí maø dieät, ñoù laø döïa vaøo aän phaàn Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn khoâng voâ bieân xöù. Trong naøy, Caän phaàn Tónh löï-Voâ saéc Tónh löï trung gian ñeàu goïi laø Vò chí, bôûi vì ñeàu chöa coù theå tieán vaøo Ñòa caên baûn thuø thaéng, maø coù theå ñoaïn phieàn naõo hieän roõ tröôùc maét. Hoûi: Trong Kinh chæ noùi Caên baûn goïi laø döïa vaøo, taïi sao trong naøy noùi laø döïa vaøo Vò chí? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Trong naøy neân noùi laø döïa vaøo boán Ñònh-hoaëc laø Vò chí maø dieät, khoâng neân noùi laø döïa vaøo Vò chí, nhöng noùi döïa vaøo laø coù yù gì vaäy? Bôûi vì vaên naøy noùi tieáp veà Ñòa caên baûn, döïa vaøo boán Ñònh laø noùi boán phaùp döïa vaøo Ñònh; döïa vaøo vò chí, nghóa laø neâu ra caùc phaùp döïa vaøo, hieån baøy veà caùc Vò chí, khoâng phaûi laø noùi Vò chí naøy laøm nôi döïa vaøo. Nhö noùi ñi vaøo thaønh hay chöa ñi vaøo thaønh? Tuy noùi tieáp veà chöõ Thaønh maø khoâng coù söï vieäc cuûa Thaønh naøo khaùc, ñieàu aáy cuõng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Trong naøy noùi döïa vaøo laø noùi chung veà caùc Ñònh, khoâng phaûi laø chæ rieâng Caên baûn, bôûi vì ñeàu coù theå laøm sôû y cho ñaïo. Nhöng baûy phaùp döïa vaøo Ñònh laø ngay nôi thuø thaéng maø noùi. Ñaïi chuûng- taïo saéc ñaõ raøng buoäc naêm Ñòa, ñoù laø coõi Duïc vaø boán Tónh löï, vì vaäy luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, môùi laø ñoaïn ñeán cuoái cuøng. Nhöng lìa nhieãm aáy coù luùc döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát, coù luùc döïa vaøo boán Tónh löï, coù luùc döïa vaøo Tónh

löi trung gian, coù luùc döïa vaøo caän phaàn khoâng voâ bieân xöù. Neáu döïa vaøo Caän phaàn khoâng voâ bieân xöù, thì luùc lìa nhieãm aáy goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo. Neáu döïa vaøo Ñòa khaùc thì luùc lìa nhieãm aáy, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Trong naøy noùi cuoái cuøng ñaõ dieät Ñaïi chuûng-taïo saéc, ñoù laø söï raøng buoäc cuûa Tónh löi thöù tö, cho neân noùi laø döïa vaøo boán Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät. Neáu Ñaïi chuûng-taïo saéc ñaõ raøng buoäc coõi Duïc, thì chæ neân noùi laø döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Caän phaàn Tónh löi thöù nhaát maø dieät. Ñaïi chuûng-taïo saéc ñaõ raøng buoäc Tónh löi thöù nhaát, neân noùi laø döïa vaøo Ñònh thöù nhaát, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 543

Tónh löi thöù nhaát-Tónh löi trung gian vaø Caän phaàn cuûa hai Tónh löi tröôùc maø dieät. Ñaïi chuûng taïo saéc ñaõ raøng buoäc Tónh löi thöù hai, neân noùi laø döïa vaøo hai Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo hai Tónh löi -Tónh löi trung gian vaø Caän phaàn cuûa Tónh löi thöù nhaát-thöù ba maø dieät. Ñaïi chuûng-taïo saéc ñaõ raøng buoäc Tónh löi thöù ba, neân noùi laø döïa vaøo ba Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo ba Tónh löi tröôùc- Tónh lö trung gian vaø caän phaàn cuûa Tónh löû thöù nhaát-thöù tö maø dieät. Neân bieát trong naøy caùc phaùp döïa vaøo ba Tónh löi tröôùc vaø Tónh löi trung gian maø dieät, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Caùc phaùp döïa vaøo Caän phaàn Tónh löi thöù nhaát maø dieät, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, goàm chung Thaùnh ñaïo vaø ñaïo theá tuïc. Caùc phaùp döïa vaøo caän phaàn cuûa ba Tónh löi coøn laïi, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo, bôûi vì baûy Caän phaàn cuûa ñòa treân khoâng coù Thaùnh ñaïo. Hoûi: taàm-Töù-Höõu ñoái-Xuùc döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Ñaùp: Döïa vaøo Ñònh thöù nhaát, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät. Döïa vaøo Ñònh thöù nhaát maø dieät, ñoù laø döïa vaøo Tónh löi thöù nhaát. Döïa vaøo Vò chí maø dieät, ñoù laø döïa vaøo caän phaàn cuûa hai Tónh löi tröôùc maø Tónh löi trung gian. Taàm-Töù-Höõu ñoái-Xuùc ñaõ raøng buoäc hai Ñòa, ñoù laø coõi Duïc vaø Tónh löi thöù nhaát, vì vaäy luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löi thöù nhaát, môùi laø ñoaïn ñeán cuoái cuøng. Nhöng lìa nhieãm aáy coù luùc döïa vaøo Tónh löi thöù nhaát, coù luùc döïa vaøo Tónh löi trung gian, coù luùc döïa vaøo caän phaàn cuûa hai Tónh löi tröôùc. Neáu döïa vaøo caän phaàn Tónh löi thöù hai, thì luùc lìa nhieãm aáy goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo. Neáu döïa vaøo Ñòa khaùc thì luùc lìa nhieãm aáy, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dó sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Trong naøy noùi cuoái cuøng ñaõ dieät taàm-Töù-Höõu ñoái-Xuùc, ñoù laø söï raøng buoäc cuûa Tónh löi thöù nhaát, cho neân noùi laø döïa vaøo Ñònh thöù nhaát, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät. Neáu taàm-Töù-Höõu ñoái-Xuùc ñaõ raøng buoäc coõi Duïc, thì chæ neân noùi laø döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Caän phaàn Tónh löi thöù nhaát maø

dieät. ÔÛ ñaây goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, goàm chung Thaùnh ñaïo vaø ñaïo theá tuïc. Hoûi: Laïc caên döïa vaøo Ñònh maø dieät? Ñaùp: Döïa vaøo ba Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät. Döïa vaøo ba Ñònh maø dieät, ñoù laø döïa vaøo ba Tónh löï tröôùc. Döïa vaøo vò chí maø dieät,

ñoù laø döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù tö. Laïc caên ñaõ raøng buoäc ba Ñòa, ñoù laø coõi Duïc-Tónh löï thöù nhaát vaø Tónh löï thöù ba, vì vaäy luù lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, môùi laø ñoaïn ñeán cuoái cuøng. Nhöng lìa nhieãm aáy coù luùc döïa vaøo ba Tónh löï tröôùc, coù luùc döïa vaøo Tónh löï trung gian, coù luùc döïa vaøo caän phaàn cuûa Tónh löï thöù nhaát vaø thöù tö. Neáu döïa vaøo caän phaàn Tónh löï thöù tö thì luùc lìa nhieãm aáy, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo. Neáu döïa vaøo Ñòa khaùc thì luùc lìa nhieãm aáy, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Trong naøy noùi cuoái cuøng ñaõ dieät laïc caên, ñoù laø söï raøng buoäc cuûa Tónh löï thöù ba, cho neân noùi laø döïa vaøo ba Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät. Neáu laïc caên ñaõ raøng buoäc coõi Duïc, thì chæ neân noùi laø döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát maø dieät. Laïc caên ñaõ raøng buoäc Tónh löï thöù nhaát, neân noùi laø döïa vaøo Ñònh thöù nhaát, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Tónh löï trung gian vaø caän phaàn cuûa hai Tónh löï tröôùc maø dieät. Trong naøy, caùc phaùp döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát vaø Tónh löï trong gian maø dieät, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Caùc phaùp döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát maø dieät, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, goàm chung Thaùnh ñaïo vaø ñaïo theá tuïc. Döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo. Hoûi: Hyû caên döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Ñaùp: Döïa vaøo hai Ñònh, hoaëc laø Vò chí maø dieät. Döïa vaøo hai ñònh maø dieät, ñoù laø döïa vaøo hai Tónh löï tröôùc. Döïa vaøo vò trí maø dieät, ñoù laø döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát-Tónh löï trong gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù ba. Hyû caên ñaõ raøng buoäc ba Ñòa, ñoù laø coõi Duïc vaø hai Tónh löï tröôùc, vì vaäy luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, môùi laø ñoaïn ñeán cuoái cuøng. Nhöng lìa nhieãm aáy coù luùc döïa vaøo hai Tónh löï tröôùc, coù luùc döïa vaøo Tónh löï trung gian, coù luùc döïa vaøo Caän phaàn cuûa Tónh löï thöù nhaát vaø thöù ba. Neáu döïa vaøo caän phaàn Tónh löï thöù ba thì luùc lìa nhieãm aáy, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh Ñaïo. Neáu döïa vaøo Ñòa khaùc thì luùc lìa nhieãm aáy, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Trong naøy noùi cuoái cuøng ñaõ dieät Hyû caên, ñoù laø söï raøng buoäc cuûa

Tónh löï thöù hai, cho neân noùi laø döïa vaøo hai Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät. Neáu Hyû caên ñaõ raøng buoäc coõi Duïc, thì chæ neân noùi laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát maø dieät. Hyû caên ñaõ raøng buoäc Tónh löï thöù nhaát, neân noùi laø döïa caøo Ñònh thöù nhaát, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn cuûa hai Tónh löï tröôùc maø dieät. Trong naøy, caùc phaùp döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Tónh löï trung gian maø dieät, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi la ñaïo theá tuïc. Döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát maø dieät, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, goàm chung Thaùnh ñaïo vaø ñaïo theá tuïc. Döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo. Hoûi: Khoå caên-öu caên-Ñoaøn thöïc döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Ñaùp: Döïa vaøo vò chí maø dieät, ñoù laø Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát, bôûi vì khoå caên... chæ raøng buoäc coõi Duïc, vì vaäy luùc lìa nhieãm aáy, thì ñoaïn ñeán cuoái cuøng. Nhöng luùc lìa nhieãm aáy, chæ döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát. Loaïi naøy goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, goàm chung Thaùnh ñaïo vaø ñaïo theá tuïc. Hoûi: Xaû caên-xuùc-töï-thöùc thöïc döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Ñaùp: Döïa vaøo baûy Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät. Döïa vaøo baûy Ñònh maø dieät, ñoù laø döïa vaøo boán Tónh löï vaø ba Voâ saéc tröôùc. Döïa vaøo Vò chí maø dieät, ñoù laø döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát vaø Tónh löï trong gian. Xaû caên... naøy ñaõ raøng buoäc chín Ñòa, ñoù laø töø coõi Duïc cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, vì vaäy luùc lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, môùi laø ñoaïn ñeán cuoái cuøng. Nhöng lìa nhieãm aáy coù luùc döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát, coù luùc döïa vaøo Tónh löï trung gian, coù luùc döïa vaøo boán Tónh löï, coù luùc döïa vaøo ba voâ saéc tröôùc. Loaïi naøy chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Trong naøy noùi cuoái cuøng ñaõ dieät xaû caên vaø ba caùch aên, ñoù laø söï raøng buoäc cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, cho neân noùi laø döïa vaøo baûy Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät. Neáu xaû caên vaø ba caùch aên ñaõ raøng buoäc coõi Duïc, thì neân noùi laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát maø dieät. Xaû caên vaø ba caùch aên ñaõ raøng buoäc Tónh löï thöù nhaát, neân noùi laø döïa vaøo Ñònh thöù nhaát, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn cuûa hai Tónh löï tröôùc maø dieät. Xaû caên vaø ba caùch aên ñaõ raøng buoäc Tónh

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 546

löï thöù hai, neân noùi laø döïa vaøo hai Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo vò chí Ñònh maø dieät, bôûi vì döïa vaøo hai Tónh löï tröôùc-Tónh löï trung gian vaø caän phaàn cuûa Tónh löï thöù nhaát-thöù ba maø dieät. Xaû caên vaø ba caùch aên ñaõ raøng buoäc Tónh löï thöù ba, neân noùi laø döïa vaøo ba Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo ba Tónh löï tröôùc-Tónh löï trung gian vaø caän phaàn cuûa

Tónh löï thöù nhaát-thöù tö maø dieät. Xaû caên vaø ba caùch aên ñaõ raøng buoäc Tónh löï thöù tö, neân noùi laø döïa vaøo boán Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo boán Tónh löï- Tónh löï trung gian, Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát-Caän phaàn khoâng voâ bieân xöù maø dieät. Xaû caên vaø ba caùch aên cuûa khoâng voâ bieân xöù, neân noùi laø döïa vaøo naêm Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo boán Tónh löï, khoâng voâ bieân xöù, Tónh löï trong gian, Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát, Caän phaàn Thöùc voâ bieân xöù maø dieät. Xaû caên vaø ba caùch aên cuûa Thöùc voâ bieân xöù, neân noùi laø döïa vaøo saùu Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo Vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo boán Tónh löï, hai Voâ saéc tröôùc, Tónh löï trung gian, caän phaàn Tónh löï thöù nhaát, Caän phaàn Voâ sôû höõu xöù maø dieät. Xaû caên vaø ba caùch aên cuûa Voâ sôû höõu xöù, neân noùi laø döïa vaøo baûy Ñònh, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì döïa vaøo boán Tónh löï, ba Voâ saéc tröôùc, Tónh löï trung gian, Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát, caän phaàn Phi töôûng phi phi töôûng xöù maø dieät. Trong naøy, caùc phaùp döïa vaøo baûy Ñònh vaø Tónh löï trung gian maø dieät, chæ rieâng Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, chæ rieâng Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Caùc phaùp döïa vaøo Caän phaàn Tónh löï thöù nhaát maø dieät, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, goàm chung Thaùnh ñaïo vaø ñaïo theá tuïc. Caùc phaùp döïa vaøo Caän phaàn cuûa baûy Ñòa treân maø dieät, goàm chung Thaùnh giaû vaø dò sinh, chæ rieâng ñaïo theá tuïc chöù khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo. Hoûi: Ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng vaø saéc sôû taïo, ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, neân noùi laø truù ôû quaû naøo? Ñaùp: Quaû A-la-haùn, hoaëc laø khoâng truù quaû naøo. truù vaøo quaû A-la-haùn, nghóa laø Boå-ñaëc-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép Ñaïi chuûng-taïo saéc, truù vaøo quaû voâ hoïc. Hoaëc laø khoâng truù quaû naøo, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép Ñaïi chuûng-taïo saéc, maø coøn chöa truù vaøo quaû, töùc laø caùc dò sinh ñaõ lìa nhieãm coõi saéc, vaø tröôùc khi lìa nhieãm aáy tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, truù trong kieán ñaïo qua möôøi laêm taâm. Neáu töø töø lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, thì ñaïo giaûi thoaùt laø cuoái cuøng; lìa nhieãm cuûa khoâng voâ bieân xöù, laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ giaùn-chín ñaïo giaûi thoaùt; cho ñeán lìa nhieãm cuûa voâ sôû höõu xöù, neân bieát cuõng nhö vaäy. Lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 547

giaùn-taùm ñaïo giaûi thoaùt. Truù trong caùc phaàn vò naøy, Boå-ñaëc-giaø-la ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Ñaïi chuûng-taïo saéc, maø vaãn chöa truù vaøo boán quaû Sa-moân. Hoûi: Tröôùc khi lìa nhieãm coõi Saéc tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, luùc Ñaïo loaïi trí hieän khôûi ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Ñaïi chuûng-taïo saéc, Boå-ñaëc-giaø-la naøy truù vaøo quaû baát hoaøn, trong naøy vì sao khoâng noùi? Ñaùp: Neân noùi maø khoâng noùi ñeán thì phaûi bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy döïa vaøo töø töø töøng böôùc maø noùi, ñoù laø noùi ñeán ngöôøi coù ñuû raøng buoäc tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, chöù khoâng phaûi laø ngöôøi sieâu vieät, vì theá cho neân khoâng noùi. Hoûi: Taàm-Töù-Höõu ñoái-Xuùc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, neân noùi laø truù ôû quaû naøo? Ñaùp: Quaû A-la-haùn,

hoaëc laø khoâng truù quaû naøo. Truù vaøo quaû A-la- haùn, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Taàm-Töù-Höõu ñoái-Xuùc, truù vaøo quaû Voâ hoïc. Hoaëc laø khoâng truù quaû naøo, nghóa laø Boå -ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Taàm-Töù-Höõu ñoái-xuùc, maø vaãn chöa truù vaøo quaû, töùc laø caùc dò sinh ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát; hoaëc laø tröôùc khi lìa nhieãm aáy, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, truù trong kieán ñaïo khoaûng möôøi laêm taâm. Neáu töø töø töøng böôùc, lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát thì cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt; lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ giaùn-chín ñaïo giaûi thoaùt; cho ñeán lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, neân bieát cuõng nhö vaäy. Lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ giaùn-taùm ñaïo giaûi thoaùt. Truù trong caùc phaàn vò naøy, Boå-ñaëc-giaø-la ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Taàm-Töù-Höõu ñoái-Xuùc, maø vaãn chöa truù vaøo boán quaû Sa moân. Hoûi: Tröôùc khi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, luùc Ñaïo loaïi trí hieän khôûi ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Taàm- Töù-Höõu ñoái-Xuùc, Boå-Ñaëc-Giaø-la naøy truù vaøo quaû Baát hoaøn, trong naøy vì sao khoâng noùi? Ñaùp: Neân noùi maø khoâng noùi ñeán thì phaûi bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy döïa vaøo töø töø töøng böôùc maø noùi. Noùi roäng ra nhö tröôùc. Hoûi: Laïc caên ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, neân noùi laø truù ôû quaû naøo? ñaùp: truù vaøo quaû A-la-haùn, hoaëc laø khoâng truù quaû naøo. truù vaøo quaû A- la-haùn, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Laïc caên, truù

vaøo quaû Voâ hoïc. Hoaëc laø khoâng truù quaû naøo, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Laïc caên, maø vaãn chöa truù vaøo quaû, töùc laø caùc dò sinh ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba; hoaëc laø tröôùc khi lìa nhieãm aáy, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, truù trong Kieán ñaïo khoaûng möôøi laêm taâm. Neáu töø töø töøng böôùc, lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba thì cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt; lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ giaùn-chín ñaïo giaûi thoaùt; cho ñeán lìa nhieãm cuûa voâ sôû höõu xöù, neân bieát cuõng nhö vaäy. Lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ giaùn-taùm ñaïo giaûi thoaùt. Truù trong caùc phaàn vò naøy, Boå-ñaëc-giaø-la ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Laïc caên, maø vaãn chöa truù vaøo boán quaû Sa-moân. Hoûi: Tröôùc khi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, luùc Ñaïo loaïi trí hieän khôûi, luùc baáy giôø ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà laïc caên, Boå-ñaëc-giaø-la naøy truù vaøo quaû Baát hoaøn, trong naøy vì sao khoâng noùi? Ñaùp: neân noùi maø khoâng noùi ñeán thì phaûi bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy döïa vaøo töø töø töøng böôùc maø noùi. Noùi roäng ra nhö tröôùc. Hoûi: Hyû caên ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, neân noùi laø truù ôû quaû naøo? Ñaùp: Quaû A-la-haùn, hoaëc laø khoâng truù quaû naøo. truù vaøo quaû A- la-haùn, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Hyû caên, maø vaãn chöa truù vaøo quaû, töùc laø caùc dò sinh ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai; hoaëc laø tröôùc khi lìa nhieãm aáy, tieán vaøo Chaùnh taùnh

ly sinh, truù trong Kieán ñaïo khoaûng möôøi laêm taâm. Neáu töø töø töøng böôùc, lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai thì cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt; lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ giaùn-chín ñaïo giaûi thoaùt; cho ñeán lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, neân bieát cuõng nhö vaäy. Lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, laø caùc ñaïo gia haïnh-chín ñaïo voâ giaùn-taùm ñaïo giaûi thoaùt. Truù trong caùc phaàn vò naøy, Boå-ñaëc-giaø-la ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Hyû caên, maø vaãn chöa truù vaøo boán quaû Sa-moân. Hoûi: Tröôùc khi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, luùc Ñaïo loaïi trí hieän khôûi, luùc baáy giôø ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà Hyû caên, Boå-ñaëc-giaø-la naøy truù vaøo quaû baát hoaøn, trong naøy vì sao khoâng noùi? Ñaùp: Neân noùi maø khoâng noùi ñeán thì phaûi bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy döïa vaøo töø töø töøng böôùc maø noùi. Noùi roäng

ra nhö tröôùc. Hoûi: Khoå caên-Öu caên-Ñoaøn thöïc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, neân noùi laø truù ôû quaû naøo? Ñaùp: Quaû baát hoaøn, hoaëc laø quaû A-la-haùn, hoaëc laø khoâng truù quaû naøo. truù vaøo quaû baát hoaøn, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà ba loaïi nhö Khoå caên..., ruù vaøo quaû thöù ba thuoäc veà Hoïc. Truù vaøo quaû A-la-haùn, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà ba loaïi nhö Khoåâ caên..., truù vaøo quaû Voâ hoïc. Khoâng truù quaû naøo, nghóa laø Boå-ñaëc-giaø-la aáy ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà ba loaïi nhö khoå caên..., maø vaãn chöa truù vaøo quaû, töùc laø caùc dò sinh ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc; hoaëc laø tröôùc khi lìa nhieãm aáy, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, truù trong Kieán ñaïo khoaûng möôøi laêm taâm. Truù trong caùc phaàn vò naøy, Boå-ñaëc-giaø-la ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép veà ba loaïi nhö Khoå caên... maø vaãn chöa truù vaøo boán quaû Sa-moân. Trong naøy khoâng noùi ñeán töø töø töøng böôùc, caùc tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: phaàn vò goïi laø khoâng truù quaû naøo, bôûi vì lìa nhieãm cuûa coõi Duïc thì cuoái cuøng laø ñaïo voâ giaùn sinh khôûi; luùc baáy giôø ba loaïi nhö Khoå caên... hoaøn toaøn ñoaïn heát, luùc cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt, cho neân Boå-ñaëc-giaø-la naøy chaéc chaén truù vaøo quaû baát hoaøn. Hoûi: Xaû caên-Xuùc-Tö-Thöùc thöïc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, neân noùi laø truù ôû quaû naøo? Ñaùp: Quaû A-la-haùn. Trong naøy khoâng noùi ñeán hoaëc laø khoâng truù quaû naøo. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, cuoái cuøng laø ñaïo voâ giaùn sinh khôûi, luùc baáy giôø Xaû caên vaø ba caùch aên hoaøn toaøn ñoaïn heát, luùc cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt, cho neân Boå-ñaëc-giaø-la naøy chaéc chaén truù vaøo quaû A-la-haùn. Coù Sö khaùc ñoái vôùi ñieàu naøy ñöa ra giaûi thích theo yù khaùc, nghóa laø ñieàu naøy yù hoûi veà boán Ñaïi chuûng... ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, neân noùi laø thuoäc veà quaû naøo? Vì vaäy khoâng noùi ñeán boán Ñaïi chuûng... ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, truù vaøo quaû Baát hoaøn, tröôùc lìa nhieãm cuûa coõi Saéc, sau tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, luùc ñaïo loaïi trí hieän khôûi tuy ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn, maø lìa raøng buoäc aáy khoâng phaûi laø thuoäc veà quaû Baát hoaøn, bôûi vì quaû baát hoaøn chæ thuoäc veà kieán maø ñoaïn, vaø ñoaïn do tu maø

ñoaïn cuûa coõi Duïc, laø quaû cuûa ñoaïn. Lôøi bình: Caùch noùi tröôùc laø hôïp lyù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì trong naøy chæ hoûi veà Boå-ñaëc-giaø-la ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng..., coù theå truù vaøo quaû naøo, chöù khoâng hoûi laø thuoäc veà quaû naøo?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 550

Trong Kinh noùi: "Thöïc coù boán loaïi: 1. Ñoaøn thöïc. 2. Xuùc thöïc. 3. YÙ tö thöïc. 4. Thöùc thöïc". Theá naøo laø Ñoaøn thöïc? Ñoù laø do phaàn ñoaïn thoâ-teá laøm duyeân, nuoâi lôùn caùc caên, taêng theâm Ñaïi chuûng. Theá naøo laø Xuùc-YÙ tö-Thöùc thöïc? Ñoù laø Xuùc-YÙ tö-Thöùc höõu aäu laøm duyeân, nuoâi lôùn caùc caên, taêng theâm Ñaïi chuûng. Trong naøy, nuoâi lôùn caùc caên laø hieån baøy veà nuoâi lôùn caùc phaùp, taêng theâm Ñaïi chuûng laø hieån baøy veà dò thuïc cuûa caùc phaùp. Hoûi: Caùc caên cuõng coù theå taêng theâm bôûi vì coù dò thuïc, Ñaïi chuûng cuõng coù theå nuoâi lôùn bôûi vì coù nuoâi lôùn, taïi sao trong naøy chæ ñöa ra caùch noùi naøy? Ñaùp: Caùc caên-Ñaïi chuûng ñeàu caàn phaûi ñöa ra hai caùch noùi, maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, muoán duøng caùc loaïi vaên töø-caùc loaïi giaûi thích ñeå hieån baøy roõ raøng nghóa lyù khieán cho deå hieåu. Laïi nöõa, muoán duøng hai moân loaïi-hai taàng baäc-hai phöông thöùc-hai caùch hieåu-hai ngoïn ñuoác-hai hình aûnh, hai aùnh saùng ñeå hieån baøy roõ raøng laãn nhau. Nhö Caên noùi laø nuoâi lôùn, Ñaïi chuûng cuõng thuoäc theo nhö; nhö Ñaïi chuûng noùi laø taêng theâm, Caên cuõng thuaän theo nhö vaäy. Bôûi vì hai moân loaïi... moâ phoûng laãn nhau, cho neân lyù ñaõ noùi thoâng suoát- nghóa chuû yeáu cuûa vaên hieån baøy. Hoûi: Nhö nuoâi lôùn vaø taêng theâm ñaõ noùi, laø lôùn theâm ñoái vôùi phaùp lôùn theâm, hay laø lôùn theâm ñoái côùi phaùp khoâng lôùn theâm? Neáu lôùn theâm ñoái vôùi phaùp lôùn theâm, thì phaùp lôùn theâm aáy laïi lôùn theâm gì? Neáu lôùn theâm ñoái vôùi phaùp khoâng lôùn theâm, thì phaùp khoâng lôùn theâm laøm sao lôùn theâm? Ñaùp: Khoâng phaûi laø lôùn theâm ñoái vôùi phaùp lôùn theâm, cuõng khoâng phaûi laø lôùn theâm ñoái vôùi phaùp khoâng lôùn theâm. Nhöng phaùp lôùn theâm- khoâng lôùn theâm tröôùc phaûi truù vaøo vò lai, neáu gaëp duyeân lôùn theâm thì phaùp khoâng lôùn theâm seõ dieät, phaùp lôùn theâm seõ sinh; neáu gaëp duyeân khoâng lôùn theâm thì phaùp lôùn theâm seõ dieät, phaùp khoâng lôùn theâm seõ sinh, tuy khoâng coù chuyeån ñoåi-taïo taùc maø nghóa cuøng toàn taïi. Hoûi: Coù theå coù Xuùc-Tö-Thöùc höõu laäu laøm duyeân, nuoâi lôùn caùc caên, taêng theâm Ñaïi chuûng, maø khoâng phaûi laø Thöïc (aên-thöùc aên) chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø Xuùc-Tö-Thöùc cuûa coõi khaùc coù theå nuoâi lôùn-taêng theâm caùc caên vaø Ñaïi chuûng.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 551

Hoûi: Coù theå coù Xuùc-Tö-Thöùc cuøng coõi laøm duyeân, nuoâi lôùn caùc caên, taêng theâm Ñaïi chuûng, maø khoâng phaûi laø Thöïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø Xuùc-Tö-Thöùc cuûa ñòa khaùc coù theå nuoâi lôùn-taêng theâm caùc caên vaø Ñaïi chuûng. Hoûi: Coù theå coù Xuùc-Tö-Thöùc cuøng ñòa laøm duyeân, nuoâi lôùn caùc caên, taêng theâm Ñaïi chuûng, maø khoâng phaûi laø Thöïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù

laø Xuùc-Tö-Thöùc voâ laäu coù theå nuoâi lôùn-taêng theâm caùc caên vaø Ñaïi chuûng. Hoûi: Vì sao voâ laäu khoâng thieát laäp laøm Thöïc? Ñaùp: Bôûi vì caùc phaùp voâ laäu khoâng coù töôùng cuûa Thöïc. Laïi nöõa, phaùp hieän roõ tröôùc maét taêng theâm caùc quaû (Höõu), thaâu nhieáp tieáp nhaän caùc quaû, quaûn lyù giöõ gìn caùc quaû, coù theå noùi laø Thöïc; caùc phaùp voâ laäu laøm cho caùc quaû suùt giaûm-toån haïi vaø bò phaù hoaïi, cho neân khoâng noùi laø Thöïc. Laïi nöõa, phaùp hieän roõ tröôùc maét keùt hôïp noâi tieáp caùc quaû, keùo daøi theâm laõo töû, coù theå laøm cho sinh töû luaân chuyeån khoâng cuøng taän, coù theå noùi laø Thöïc; caùc phaùp voâ laäu ñoaïn döùt caùc quaû, ñoaïn döùt laõo töû, coù theå laøm cho sinh töû khoâng coøn luaân chuyeån, cho neân khoâng noùi laø Thöïc. Laïi nöõa, phaùp hieän roõ tröôùc maét tuøy thuaän khoå-taäp, tuøy thuaän laõo töû, coù theå laøm cho caùc quaû cuûa sinh töû löu chuyeån trong theá gian khoâng ngöøng, coù theå noùi laø Thöïc; caùc phaùp voâ laäu tuøy thuaän Khoå-taäp khoâng coøn, tuøy thuaän laõo töû khoâng coøn, coù theå laøm cho caùc quaû cuûa sinh töû khoâng coøn löu chuyeån giöõa theá gian, cho neân khoâng noùi laø Thöïc. Laïi nöõa, phaùp hieän roõ tröôùc maét laø söï cuûa Thaân kieán, laø söï cuûa ñieân ñaûo, laø söï cuûa tham aùi, laø söï cuûa tuøy mieân, laø nôi döøng chaân vöõng vaøng cuûa tham-saân-si, coù veát baån-coù chaát ñoäc, coù xaáu xa-coù hoãn loaïn, coù gai goùc- coù oaùn thuø, do caùc quaû thaâu nhieáp, thuoäc veà Khoå-taäp ñeá, coù theå noùi laø Thöïc; caùc phaùp voâ laäu khoâng phaûi söï cuûa Thaân kieán, khoâng phaûi söï cuûa ñieân ñaûo, khoâng phaûi söï cuûa tham aùi, khoâng phaûi söï cuûa tuøy mieân, khoâng phaûi nôi döøng chaân vöõng vaøng cuûa tham-saân-si, khoâng coù baån thæu-khoâng coù chaát ñoäc, khoâng coù xaáu xa-khoâng coù hoãn loaïn, khoâng coù gai goùc-khoâng coù oaùn thuø, khoâng phaûi laø do caùc quaû thaâu nhieáp, khoâng thuoäc veà khoå-taäp ñeá, cho neân khoâng noùi laø Thöïc. Vaû laïi, phaùp voâ laäu khoâng coù theå nuoâi lôùn caùc quaû ñeán cuoái cuøng, tuy taïm thôøi nuoâi lôùn nhöng khoâng phaûi laø ñeán cuoái cuøng, cho neân khoâng noùi laø Thöïc. Toân giaû Dieäu AÂm cuõng ñöa ra caùch noùi naøy: “Khoâng phaûi laø phaùp voâ laäu nuoâi lôùn caùc quaû, tuy taïm thôøi nuoâi lôùn maø khoâng phaûi laø ñeán cuoái cuøng, hoaøn toaøn traùi ngöôïc vôùi quaû, cho neân khoâng noùi laø Thöïc. Noùi laø Thöïc thì hoaøn toaøn coù naêng löïc nuoâi lôùn”.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 129 552

Hoûi: Theå cuûa Thöïc laø gì? Ñaùp: laø möôøi saùu söï vieäc, trong ñoù möôøi ba söï laø Theå cuûa Ñoaøn thöïc, töùc laø möôøi moät Xuùc vaø Höông-Vò xöù; ba loaïi Xuùc-Tö-Thöùc laø Theå cuûa Thöïc coøn laïi, do Uaån-Giôùi-Xöù thaâu nhieáp, laø thaâu nhieáp phaàn ít cuûa möôøi moät Giôùi-naêm xöù-ba uaån. Möôøi moät Giôùi, ñoù laø baûy Taâm giôùi vaø Höông-Vò-Xuùc-Phaùp giôùi; naêm Xöù, ñoù laø Höông-Vò-Xuùc xöù, YÙ xöù-Phaùp xöù; ba Uaån, ñoù laø Saéc-Haønh-Thöùc uaån. Ñoù goïi laø taùnh töôùng-ngaõ vaät-töï Theå cuûa boán Thöïc. Ñaõ noùi veà töï Theå, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø Thöïc, Thöïc laø nghóa gì? Ñaùp: nghóa veà daãn ñeán quaû laø nghóa cuûa Thöïc; nghóa veà noái tieáp quaû, nghóa veà duy trì quaû, nghóa veà phaùt sinh quaû, nghóa veà nuoâi giöõ quaû, nghóa veà

taêng theâm quaû, laø nghóa cuûa Thöïc. Boán loaïi naøy ñoái vôùi quaû luoân daãn daét, cho ñeán luoân luoân taêng theâm, cho neân goïi laø Thöïc. Hoûi: Neáu daãn daét quaû... cho ñeán taêng theâm quaû, laø nghóa cuûa Thöïc, thì caùc phaùp höõu laäu ñeàu phaûi goïi laø Thöïc, vì sao chæ noùi boán loaïi? Ñaùp: Hieáp Toân giaû noùi: "Chæ rieâng Phaät Theá Toân hoaøn toaøn hieåu roõ raøng veà taùnh töôùng cuûa caùc phaùp, cuõng bieát roõ veà theá duïng, khoâng phaûi laø ngöôøi khaùc coù theå bieát ñöôïc. Neáu phaùp coù taùc duïng-töôùng cuûa Thöïc, coù theå thieát laäp laøm Thöïc thì seõ thieát laäp; khoâng coù thì khoâng thieát laäp". Toân giaû Theá Höõu ñöa ra noùi nhö vaäy: "Ñaây laø Ñöùc Theá Toân noùi coù caùch khaùc, noùi toùm löôïc-noùi phoûng theo, noùi coù quaùn xeùt chôø ñôïi, bôûi vì Ñöùc Phaät quaùn cô duyeân giaùo hoùa thích hôïp maø thuyeát phaùp". Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: "Ñöùc Phaät bieát roõ veà theå duïng-Theå töôùng cuûa boán loaïi naøy daãn daét quaû-noái tieáp quaû-duy trì quaû-phaùt sinh quaû-nuoâi giöõ quaû-taêng theâm quaû, maïnh meõ vaø gaàn guõi cho neân thieát laäp laøm thöïc; phaùp khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng noùi laø Thöïc". Coù Sö khaùc noùi: Boán phaùp nhö vaäy raát coù naêng löïc nuoâi lôùn caùc Giôùi höôùng ñeán sinh laõo töû cuûa theá gian laøm cho löu chuyeån khoâng ngöøng, cho neân thieát laäp laøm Thöïc; phaùp khaùc thì khoâng nhö vaäy. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Thöïc coù hai töôùng: 1. Daãn daét quaû töông lai laøm cho hieän roõ ôû tröôùc maét. 2. Duy trì quaû hieän taïi laøm cho noái tieáp nhau toàn taïi. Coù Sö khaùc noùi: Thöïc coù ba loaïi: 1. Thöïc thuoäc veà nghieäp. 2. Thöïc thuoäc veà sinh. 3. Thöïc thuoäc veà nuoâi lôùn.

Thöïc thuoäc veà nghieäp goïi laø Tö, thöïc thuoäc veà sinh goïi laø Thöùc, thöïc thuoäc veà nuoâi lôùn goïi laø Ñoaøn vaø Xuùc.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.